

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábolj... Hirdetési díj... Kéziratok vissza nem adtnak.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve... Egyes szám 5 kr.

A nyugati kérdés.

Van keleti kérdés, mely eleinte a tehetetlen Törökország felosztása fölött keletkezett, aztán átment Egyiptomra, mely felett újra összekaptak a hatalmak, mert mindegyik saját fejlődésében akarta tenni a fellábi országát, végre aztán megállapodott a Balkán-félszigeten, mely jelenleg a keleti kérdések kérdése. Egészen a francia-német háborúig nem volt nyugati kérdés, sőt azután is jó darabig csend volt, a míg a gall kakas meg nem erősödött a német sas sark tépdelései után s újra föl nem emelte harcra készen csőrét és míg Bismarck valamiképpen a német parlamentben és a makacsokodó parlament felosztása nem toltá előtérbe a nyugati kérdést.

Tegnap óta, midőn a francia parlament Goblet rövid-életű miniszteriumát megbuktatta és szegény Grévy papának, a köztársaság becsületét jó elnöknek újabb főfáját szerzett, még aktuálisabb lett a kérdés, mert a költségvetési bizottság diadala Goblet felett monarchikus természetű győzelem, melynek esetleg új államcsíny és új vérfürdő lehet végeredményében a következménye. Főképp ha Boulanger az alakulandó új miniszteriumban is szerepet játszik.

A küzdelem Goblet kormánya és a költségvetési bizottság között nyolcz nap óta folyt s a megalkarítások körül forgott, melyeket a bizottság nagyobb terjedelemben óhajtott a budgetben keresztül vitetni, ellenben Goblet ezt nem ígérhette.

Sajátságos is lett volna, ha megígéri, midőn két óriás fontosságú körülmény játszott közbe, melyek reá a kényes sulyaló nehezettek: egyik a németországi óriás mérvű katonai készülődések, melyek a Bismarck vérszírét követték, a szeptennás megszállása után, a másik pedig az 1889-iki világkiállítás, mely egyúttal a francia szabadság százados évfordulója lévén, azt parancsolta, hogy a nemzet nagy nevéhez és fényes emlékeihez méltóan ünnepeltesse meg.

Goblet miniszterelnök hiába hivatkozott arra, hogy némi adóemeléssel egyensúlyt hoz az államháztartásba s Franciaországban, melyben Európa összes pénze megfordul s egy része mindig ott marad, mely kiállítás költségeire egyetlen felszólításra 10 ezer millió frankot irt alá nemzeti kölcsön gyanánt, — ott az adóemelést nem jelent bõrign lenyuzott polgárokat, kiknek szájjából az utolsó falatot, tustérõl a meztelenséget takaró ruhát húzza le a végrehajtó. A parlament igazat adott a költségvetési bizottságnak s Goblet kormánya benyújtotta lemondását.

Ha csak azt tekintjük, hogy egy kormányválsággal több vagy kevesebb Franciaországban, rendes körülmények között nem számít, nem kellene a dolognak fontosságot tulajdonítanunk, — itt azonban jóval nagyobb fontosságú tényezők játszanak közbe, melyek a szabadság minden barátját nemcsak érdeklik, de aggodalommal is töltik el.

Tudjuk jól, mily nehézségekkel járt már a Goblet-kabinet megalkatása, — jóformán lehetetlennek látszott már az, hogy egyáltalában köztársasági kormány létre is jöjjön, pedig egész Európának a haladás és emberi szabadság érdekében szüksége van arra, hogy Franciaország, Európa szive köztársaság legyen s onnan a Bourbonok és Napoleonok erkölcselen és mételyes uralma örökre kiűzessék. A monarchikus elem azonban most mintegy ellentététől a francia koronagyémántok elárverésének, meg akarja bukztatni a köztársasági

kormányt, mely válságot válság után ér meg.

Nyomatékokat adnak a dolognak a belga események is, melyek mindegyik nagyobb hullámokat vernek s melyeknek már halottjai is vannak.

Méltó aggodalommal látjuk tehát, hogy Európa vezéresillaga, mely ma (a nagyobb hatalmak közül) csakis Franciaországot részesíti tündéri fényében, lealudni készült.

Országgyűlés. A képviselõház május 18-án tartott ülésén, a napirend előtt Tisza Kálmán miniszterelnök tudomására hozta a háznak, hogy az országgyűlés e hó 26 dikán fog berekesztetni. — A többség elfogadta az első magyar-gácországi vasúttársaságra vonatkozó törvényjavaslatot. Helfy Ignác és Herman Ottó ellene szóltak, beszédeikre Baross Gábor miniszter válaszolt. Vita nélkül fogadtattott el továbbá a förendházi tagságot nyert családoknak törvénybe iktatása iránti törvényjavaslat. Ülés végén Fabiny Teofil igazságügyminiszter Papp Elek, Gruber János és Lázár Ádám által benyújtott interpellációkra külön külön válaszolt. Az elfogadott javaslat felett a ház a pénteken délután 1 óra kor tartandó ülésen harmadszor szavazott. Tisza a miniszterelnök pedig a mai szombati ülésen válaszolt Irányi s Helfynek, a boszniai okkupációt és a párisi kiállításról interpellációkra.

A képviselõház pénteken délután 1 óra kor tartott ülésén Baross Gábor közmunka-miniszter bemutatja a debreczen-füzes abonyi, az óhat koponyai, az eszék-batrinai, pleternicza-pozsegei s a sopron-pandorfői vasutaknak engedélyezéséről szóló javaslatokat.

Elnök kijelenti, hogy a javaslatok nem fognak többi tárgyalatni. Széchenyi Pál gróf földmívelési miniszter bemutatja tudomástétel végett a borkereskedés védelméről szóló törvényjavaslatot.

Tisza a Kálmán miniszterelnök bejelenti, hogy a holnapi ülésen Abrányi, Györfly, Irányi s Helfy interpellációira válaszolni szándékozik.

Ezután harmadszori felolvasás után megszavaztatnak a legutóbbi ülésben elfogadott törvényjavaslatok.

Az országos honvédygyűlés t. e. ment végbe a megyháza dísztermében, Tisza László elnöke alatt. A gyűlésen 40 egylet képviseltette magát 134 taggal Tisza László elnök szerint a pénztár mai állása: 600 frt készpénz. A menedékházban 34 tiszt és 65 altiszt és közember van elhelyezve. A vakok kétszerez nyugdíjat kapnak otthon. Degré Alajos alelnök keményen kikel a visszaélések ellen, a melyet a fővárosban, sőt a vidéken is elkövetnek egyesek a honvédegyletek javára való koldulással, honvédsírokra való koszorukra gyűjtéssel stb. Indítványozza, hogy az országos gyűlés emelje föl szavát ez üzemek ellen s határozottan tiltakozzék minden eféle koldulás és gyűjtés ellen. A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta. Ezután Várady Gábor tartott emléksbeszédet Rapaich Dániel ezredes fölött, méltatva az elhunyt kiváló érdemeit.

A központi bizottság indítványai a következők: 1. A Budaváranak 1849. május 21-ikén történt hõsies bevétele emlékre fölláltatandó szobor létesítése végett jelöljön ki az ország honvédygyűlés bizottságát, a mely az ügyet országos tételésként mielőbb létesítse. E célból az elnökség a következőket javasolja a bizottságra: Ivánka Imre, Liphay Béla br., Hunyadi László gr., Busbach Péter, Lévy J., Tisza László, Mikár Zs. 2. Minthogy a vidéki egyletek részéről beüldött indítványok legtöbbje a honvédbajtársak segélyezésének módozataira vonatkozik, a központi bizottság javasolja, hogy tetszenek át ezek az ország. honvédségegylet elnökségéhez, azzal a kéréssel, hogy az ezekben kifejezett óhajoknak — a lehetőség szerint elég tetsesek. — A honvédmenedékházba ezental főleg volt honvédtisztek fognak fölvetetni, még pedig 70 tiszt és 30 honvéd; végül megfontolt a 10 bizottsági rendes tag kisorolása s újabb választása, valamint a hiányzó 8 póttag megválasztása.

A tisztviszág és a magyar nyelv. — A képviselõház a kérvényi bizottsága f hó 17-én Vizsolyi Gusztáv elnöke alatt ülést tartott. A tanácskozás legfontosabb tárgyat a budapesti mindkét egyetem polgárainak a képviselõházhoz intézett s a magyar-óvári gazdasági akadémia s a m. sz. geti, nagyváradi, kecskeméti, egri, perjesi, gyõri, debreczeni, pozsonyi jogakadémiai polgárai és a sárospataki jogász-egylet tagjai által külön-külön benyújtott petíciókkal támogatott kérvénye a közös hadsereg magyar ezredeiben a magyar

állam nyelvének érvényre emelése tárgyában. — Az ülésen megjelent Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter és Gromon Dezso államtitkár. A kérvényt benyújtó képviselõk közül Horváth Gyula és Urányi Imre voltak jelen. Vámos Béla előadónak a kérvényes tartalmát és indokait ismertető előterjesztése után hosszas és beható vita fejlődött ki, melyet Horváth Gyula képviselõ az államférfiúi felfogás színvonalán álló beszéddel indított meg s melyben hasonló szellemben tett és tájékoztató nyilatkozataival a honvédelmi miniszter is részt vett a bizottsági elnökön és a bizottság több tagján kiül. Olay Lajos b. tag, Irányi Dániel és Thaly Kálmán nevében is nyilatkozott, kik mint kérvénybenyújtó képviselõk az ülésben részt venni kívántak, de a megjelenésben akadályozva voltak. A bizottság egyhangú megállapodással az előadó javaslatát és a vita folyamában kifejtett nézetekhez képest a következőképp formulázott hat. javaslatot ajánlja a képviselõháznak elfogadásra: „Ezen fontos jogokat érintõ kérvények kiadtnak a honvédelmi miniszternek tanulmányozás és a törvénykeretében lehetõ intézkedés megtételévégett.”

Belföldi hírek. A főváros közgyűlése által, f hó 18-án közzöni irattal viszonoztatott a közoktatási miniszter azon értesítése, hogy a Lipót templom ez évi fedezetlen építési költségcsészletét 133.000 frt erejéig pótolni fogja s e célra azonnal 80.000 frtot utalványozott. Előterjesztett az építészeti igazgató jelentése a végleges vízműről. Olvastattott a földmívelési miniszter leirata, melylyel a Stefánia-korzónak átengedését kéri a fővárostól; a közgyűlés bizottsághoz utasította. — A nagyváradi szabadelyi párt ismét Tisza a Kálmánt határozta el föllepetni, képviselõül.

Külföldi hírek. Általános szavazati joggal Svájc polgárai elítelték a pálinkaszabadságot. Mekkora erkölcsi erély rejlik e tényben, hogy maga a nép, 252,791 férfi, a pálinkaivás ellenségének valja magát s leszavazza a pálinka 127,474 barátját. Ez igazi társadalmi politika, bámulatra és irigylésre méltó példája egy szabad nemzet magaviseletének, midőn irtani kell egy nagy szociális betegségét. — A bajor regensherczeg Bécsbe érkezett, hogy kinyerje királyi háznak hozzájárulását s bajor királylyá proklamálásához, a mire nézve Berlinben már meggyeztek Trónörökösül allitól Lipóthg, Gizella főhõgnõ férje van kiszemelve. (?) A francia kormány (a Goblet-miniszterium) bukásával vezércikkünk foglalkozik. A képviselõk körében, hir szerint, az a nézet kezd tért hódítani, hogy a kormánynak csupa új emberekből kell állania. Ez áramlat azért érdemel figyelmet, mert első sorban Boulanger tábornok ellen irányul. A miniszterelnöki székre Freycinetnek van a legtöbb kilátása. — A „fekete forradalom”, a mint a belga közbánányások sztrájkját nevezik, fenyegető arányokat öltött. Dél-Belgium csaknem összes bányáiban megszűnt a munka. A mozzalom már nagyobb terjedelmű, mint 1886-ban volt. — Brüsszelben a vidékrõl érkező hírek mely levertséget keltenek.

Zászló-bontás.

(Eredeti tudósítás.)

Báránd, máj 19. A bárándi választó kerület függetlenségi és 48-as pártja Kisujszállás volt ref. lelkeszet a jeles költõ: Illyés Bálintot léptette fel képviselõjelöltül. A kerület legtekintélyesebb választó polgárai — mint annak idejében megírtuk felkeresték Debreczenben Illyés Bálint urat ki a jelöltséget elfogadta. Illyés B ur megítisztelő bizalma folytán f. hó 17-én Bárándra utaztam, hogy a kerület falvaiban a zászlókat és jelvényeket kiösszam, még az nap bejártam Udvarit, Szerépet és Nagy Bajomot hol a nép mindenütt leirhatatlan lelkesedéssel fogadta az annyira szeretett jelõl zászlóit. Régen várták már a zászlókat, annál inkább, mert a kormánypárt — kortesfogásból — azt a hirt terjesztette, hogy Illyés Bálint a jelöltséget nem fogadja el. A kiosztott zászlók és jelvények (nemzeti színû tollbokrétá) azonban megczáfolták e hirt, — s ha szabad némi összehasonlítással élnem, az Illyés Bálint előre küldött zászló oly hatást tetek itten, mint midõn II. Rákóczi Ferencz Lengyelországból zászlókat küldött. Másnap, máj. 18-án, bejártam Nagy-Rábé Bakonyzeg, B. Torda, Saáp és Dancsháza községeket, — ezekben is mindenütt a legkelkesebb fogadtatásra találtam. Ha tizannyi zászlót vittem volna is: mindegyiknek akadna volna gazdája. Delelõtt esett az esõ, így utazásomat nem nevezhetem kékjutásnak mert a gyékény alatt kellett meghuzódní hogy az elázástól megmeneküljek; délután azon-

ban fölragyogott a verõfény, kiderült az ég s a messze távolból vidáman kéklettek Nagy-Várad hegyei.

Ilyen magyar és ref. vidéket, mint a bárándi kerület, alig lehetne találni. Es milyen nép ez! Szorgalmas, erõteljes valódi szittya alakok. Oly lelkesedéssel viselnek a függetlenségi eszmék iránt, hogy nekem ez y lelkesítõ szót se kellett hozzájuk intéznem, — sõt még az én fanяр újságírói kedelyem nyert tõlük lelkesedést és tápót a további küzdelemre.

Itt a kormánypárt hiába veszteget, — hiába követ el mindent Vattay Géza szolgabíró a kormánypárti jelõl: Boethy László (a bihari ali pán fia) mellett, a romlatlan magyar nép szilárd elvhűségén hajótörést szenved a hivatalos pressió minden kísérlete. Pedig olyat is elkövettek, hogy például Udvariból az elõjáróság (bizonyára felsõbb parancs folytán) áitrt Bárándra, hogy mután Boethy László áldozó-csütörtökön vonul be Udvariba (udvarolhat már ott!) nem engedik meg, hogy Illyés Bálint ugyanaznap tartsa ott meg program-beszédét. Mintha bizony erre engedélyt kellene kérni!

A függetlenségi párt választási dala (ad notani: „Kossuth Lajos azt üzentek”) Következõleg hangzik:

Háromszíni zászló lobog,
Szivünk egy jelöltét dobog,
A kit mindnyájan követünk:
Illyés Bálint lesz követünk!
Éljen a haza!

Sõtét felhõ leng az égen,
Bus a haza sora régen,
De eljövend még a hajnal,
Rózsapiros viradattal...
Éljen a haza!

Függetlenség a jelszavunk,
Szent zászlónkért állunk-halunk,
Ráborul még s zászlóra
A gyõzelem koszorúja!
Éljen a haza!

Fõl polgárok, választódera,
Választási nagy csatára,
Ott mondjuk ki bátran elvünk:
Illyés Bálint lesz követünk!
Éljen a haza!

Szabad föld lesz Magyarországnak,
Onkésben hordva sorad,
Ránk szelb jövõ reménye int —
Éljen, éljen Illyés Bálint!
Éljen a haza!

Illyés Bálint máj. 19-én, áldozó csütörtökön a délutáni vonattal érkezett Bárándra. Társaságában voltak: Kiss Albert székelyhidi orsz. képviselõ, a bihari megyei függetlenségi és 48-as párt elnöke, Komjáthy Béla karcazi képviselõ, Papp Elek Nádudvari képviselõ.

A kedvezõtlen idõ dacára ezekre menõ közönség vonult ki a vasúti idõházhoz. Az 50 fõbõl álló bandériumot Papp László, az õsz pártelnök vezényelte, a bandériumot a fellobozótt kocsi végtelen sora követte. — A választó kerületnek csaknem minden községébõl voltak jelen.

A bárándi leányok fehér ruhában, koszorúkkal akartak kivonulni, de az esõ miatt az õ kivonulásuk elmaradt, s a koszorúkat a zászlókat ekítették fel.

A közönség dõrgõ eljenzése mellett vonult be az óriási menet a bárándi fõterre, hol Papp László vendégszeretõ házába szálltak a kedves vendégek.

Rõvid pihenés után kezdetét vették a fõtérre a beszédek. Kiss Albert orsz. képviselõ buzdító beszéd kísértében bemutatatta az egybegyült óriási közönségnek Illyés Bálintot, a ki gyönyörû ekesszállással magas röptû, s nagy hatású program-beszédet mondott, melynek tartalma alatt számtalanszor felharsant az eljenzés.

Utána Komjáthy Béla orsz. képviselõ, s Papp Elek orsz. képviselõ in étek buzdító beszédet a lelkesült hangulatban levõ néphez. Végül Kiss Albert mondott köszõnetet a nagyszámú megjelenésért.

Illyés Bálint ur a legközelebbi napok alatt program beszéd tartása végett beutazta vál. kerülete községeit.

A Weinberger-ügy az orsz. gy. elõtt.

A képviselõház mult szerdai ülésén választott Fabiny Teofil ig. ügy. miniszter Papp Elek orsz. gy. képviselõnek, ósmeretes interpellációjára.

Fabiny Teofil igazságügyminiszter T. Képviselõház! (Halj!) Papp Elek képviselõ!

viselő interpellációt intézett egy bűnügyre vonatkozólag hozzám, melyre miután a hivatalos adatok alapján adhatom csak ma vagyok képes válaszolni.

Az interpelláció következőleg szól: (olvasva) Tekintve azt, hogy Peresi Márton több sárrejtő birtokos társával a végett nyújtott be prinasos kérvényt már a múlt év november havában az igazságügyminiszter urhoz, hogy a debreczeni kir. törvényszéknél Weinberger Mihály elleni büntővizsgálat folyama alatt felmerült szabálytalanságokat és visszaéléseket méltóztatassék szigorú vizsgálat tárgyává tétetni. Kérdezem 1-ször: Van-e szándéka a miniszter urnak vizsgálatot rendelni el az iránt, hogy a Weinberger Mihálytól lefoglalt könyvek, a vizsgálóbíró vagy az ügyész őrizete alá voltak e helyezve, és hogy kinek a hivatalos mulasztása következtében történhetett meg, hogy ezen könyvek ellopottak?

2. Van-e szándéka a miniszter urnak constatalni, hogy a kir. orsz. ügyész ur illetékellenl avatkozott bele ezen vizsgálati ügybe és hogy azon intézkedése, mely szerint utasította a törvényi szűnet alatt a szűneti alügyészt, hogy a vizsgálat alatt álló vádlottak szabad lábra helyezését a vizsgálat befejezte előtt, szemben a kir. ítélő tábla letartóztató határozatával rögtön indítványozza — ellenkezik a bűnvádi eljárás szabályaival.

3. Végre van-e szándéka a miniszter urnak ezen közérdekű és nagy fontosságúnak mondható ügy gyors és haladéktalan befejezésére a debreczeni kir. törvényszéket utasítani.

A mi az első kérdést illeti, hogy van-e Weinberger Mihály és társai ellen folyamatban levő bűnügyről tudomásom illetőleg szándékom-e az előfordult visszaéléseket korlátozni vagy megszüntetni, erre nézve válaszó az a következő:

Tény az, hogy a múlt évi novemberben az igazságügyi miniszteriumhoz panasz adatott be Peresi Márton által, és hogy ezen panaszlevegélben több szabálytalanság említtetik. Az igazságügyminiszterium az ügy iránt azonnal felvilágosítást kívánt és sajnos, meggyőződött arról, hogy csakugyan forog fenn nagy szabálytalanság, sőt a mi több, mint szabálytalanság, nagy rendellenesség történt, t. i. a vizsgálóbíró szobájából két könyv mely Weinberger Mihály jegyzeteit tartalmazza, ellopottak.

Ezzel megfelelttem arra a kérdésre is, a mit a t. interpelláló ur hozzám intézett, hogy kívánom-e constatalni azt, hogy az ügyészektől vagy pedig vizsgáló bíró szobájából lopottak-e el a feljegyzéseket tartalmazó ezen könyvek. Igenis, a vizsgálóbíró szobájából történt ezen könyvek ellopása. Ez kétségtelenül nagyon helytelen dolog és ennél fogva a törvényi szék részéről a nélkül azonban hogy nekem ez irányban utasítást kellett volna adnom, azonnal a legszigorubb vizsgálat eszközöl tettem.

Ezen vizsgálat folyamán mind Weinberger Mihály, a kinek érdekében állott ezen jegyzeteket tartalmazó könyvek ellopása, mind bizonyos Szomoráki László törvényszéki díjnok a ki a működött vizsgáló bírőhoz volt beosztva és a kire nézve Weinberger Mihályval való gyanu összekötöttés bebizonyult, vizsgálati fogságba helyeztettek.

Ezen vizsgálati fogság három hónapig tartott, mind addig t. i. míg mindazon gyanu okok, melyek a vádlottak ellenében felmerültek, bírói vizsgálat útján megállapítottak. Minthogy a vizsgálati fogságnak ilyen büntető cselekmény esetén csak azon indokból lehet helye, hogy a vizsgálat meg ne hiúsítsassék, a mint a vizsgálat befejezetett, az ügyész által a szabadlábra helyezést iránt, indítvány tétetett és vádlottak szabad lábra

helyeztettek. A t. interpelláló ur felemlítette, hogy a budapesti kir. tábla a vizsgálati fogságot elrendelte: Ez tény; a mit azonban én azzal egészíték ki hogy ugyancsak a királyi tábla akkor, midőn a vizsgálati fogság szűkése megszűnt, helyben hagyta az első bíróság azon határozatát, melynél fogva mindkét vádlottnak szabadlábra helyezése rendeltetik. E szerint tehát ez irányban az eljárás teljesen szabályos volt s a királyi főügyész azon jogát hogy az ötlet illető felügyelet és őrködést a királyi ügyészszel szemben gyakorolja, természetesen nem csak nem szándékozom korlátozni, hanem inkább azt kívánom, hogy az minden alkalommal a törvényeszerű módon fogantossítsassék.

A mi azon kérdést illeti a t. interpelláló urnak, van-e szándékom e nagy fontosságú ügynek minél előbbi befejezésére hatni és azt kellő figyelemre méltatni, erre nézve csak azt nyilváníthatom, hogy a debreczeni kir. törvényi szék kellő eréllyel és szigorral járt el, mert egy év alatt e vizsgálati ügyben részint saját vizsgálóbírója, részint pedig megkeresés útján 492 tanut hallgatott ki, s megtett mindent, hogy a vizsgálatot végleg befejezhesse és az ügyet végtárgyalásra előkészíthesse. Ezekkel úgy hiszem, megvilágítottam azon sajnos esetet amely hogy megtörtént, én fájalom legjobban hogy t. i. bizonyos feljegyzések ellopottak mely cselekmény folytán egyébként a törvényi eljárás történt. valamint szintén azt is, hogy a Weinberger Mihály elleni egyéb büntető cselekményeket illetőleg a debreczeni kir. törvényi szék szigorral és helyes tapintattal járt el és azt hiszem, hogy sem a törvényi szék, sem pedig a királyi ügyészszel eljárása kifogásra alkalmas nem szolgáltatnak.

Kérem tehát a t. házat, méltóztatassék válaszómat tudomásul venni. (Helyeslés.)

Papp Elek köszönettel tudomásul veszi a miniszter ur választát.

A ház szintén tudomásul veszi a választát.

HELYI HIREK.

* Thaly Kálmán orsz. gy. képviselő, a kit tudvalevőleg arra kért fel a debreczeni jogakadémiai ifjuság, hogy a magyar tiszti vizsga tárgyában, az orsz. gyűléshez intézett kérvényét pártolólalag felterjeszse, máj. 16. kelettel, Budapestről a következő választ küldte:

Megtisztelve a nemes jogász-ifjuságnak csekély személyem iránt tanúsított bizalma által, a t. uraságnak f. hó 14-én kelt becses sorai kíséretében felküldött kérvényt, kész szívességgel siettem a képviselőház elnökeinek bemutatni s záradékkal ellátva átnyújtani, ki is azt a t. ház mai ülésén bejelentette s a kérvény a többi hasonló tárggyal egytt tárgyalatni fog. Mivel pedig a debreczeni jogász-ifjuság nemes buzgólkodását az édes hazai nyelv joga mellett nagyon üdvösnök és közjogunk alapulónak tartom ámbár a hadsereg nemzetesítése, önállósítása érdekeben már számos ízben szónokoltam, nem fogom elmulasztani ezen alkalommal sem (hacsak éppen a tárgyalás napján választási ügyekben távol lenni nem kényteleníttetném) a kérvény mellett pártolólal fel szólalni. A magyar nemzet jövője ifjuságának hazafias érületében gyökerezik; ápolják önök tehatóvabbis szentül a nemes érzelmet!

Szíves üdvözlettel maradván t. bizottsági elnök urnak és a t. jogakadémia ifjuságának kész szolgálja, barátja Thaly Kálmán Debreczen város I. ker. orsz. képviselője s a magy. tud. akadémia rendes tagja

* Távgyaloglás. Már jeleztük, hogy a debreczeni torna egylet tegnapelőtt áldozócsüörtökön tartotta meg az idei gyalogversenyét B-Ujjaluba. A verseny bíróság tagjai voltak a következő urak: Nagy Ferencz elnök, Holvay Gyula, Dr. Varga Géza, Domokos Kálmán, Simonffy István, K. Tóth Sándor, Jenei Miklós, Szabó Soma, Zöld M. hály, Szűcs Kálmán, Veres Balint titkár és felügyelő orvos volt Dr. Kenéz Gyula — Megállapodások: Gyülekezés a nagytemplom előtt reggel 4 órakor. Indulás ugyanonnan pontosan 5 órakor. A távolság a b. ujjalubi városáig előtti tégir 36-34 kilométer. A leghosszabb határidő, mennyi alatt az utolsó versenyzőnek is be kell érkezni 6 óra s így minden kilométerre 15 perc jut. A versenyre a következő tornaegyleti tagok jelentkeztek: Szabó Imre, Csánki Beniamin előtornász, Csiba Sándor, Sólyom Antal, Jónász Emil, Kiss Illyés előtornász, Schötte Dániel, Ször Antal, György László előtornász jelölt, Osváth Kálmán előtornász jelölt, Domokos Elek, mind annyian főiskolai tanulók: hittanhallgatók jogászok, tanítképzészek és gymnaszták. — A távgyaloglás lefolyása a következő volt: A debreczeni tornaegylet gyalog versenyé csüörtökön ment végbe a b. ujjalubi városáig előtti tégir, mely 36.34 kilométernyi távolságra fekszik a debreczeni nagytemplomtól, honnan az indulás reggel 6 óra 3 perczkor történt. Tizenkét versenyzőt indítottak meg a versenybírák Az idő az egész hos-zu ton keresztül nagyon kedvezően volt, a mennyiben a város alatt lévő Gilányi lovas kaszárnyától kezdve egész Ujjalugi az eső szakadatlanul esett sűrű apró szemekben, mi a jó karban tartott debreczen — fehértemplomi kövezett utat is a versenyzőkre nézve megrontotta. Szerencsére előbb északi, később északnyugoti szél fújt, s így a versenyzők hátban áztak bőrig. Közülök utközben négy, ezek is Derecskén tul, állott el a versenytől a többi nyolczan a kitűzött határidőn belül beérkeztek. — Első volt Csiba Sándor 1 jh, ki 9 óra 36 p rczkor érkezett s arany érmet és 2 ezüst forintot kapott a második Sólyom Antal 9 óra 44 perczkor érkezett be, díja ezüst érem s 5 ezüst frt, a harmadik Ször Antal tk. 9 óra 47 perczkor volt a végpontnál; így a harmadik díjat, bronz érem 2 ezüst forint, 6 nyerte el. A legutolsó 10 óra 32 perczkor érkezett be. B. Ujjaluban nagy közönség várta a versenyzőket, daczára a szakadó esőnek. A városház előtti tér lobbogókkal, tölgyfélével guirlandokkal, — volt díszítve. — A rendet az önkéntes tűzoltó egylet egyenruhás tagjai tartották fenn Thill Gusztáv főparancznok vezetése alatt. A vendégek magán házaknál voltak elszállásolva. Este a vendéglőben népség bankett volt mely részt vett majdnem az egész ujjalubi intelligencia. Félköszöntő volt temérdek s a mulatság (táncz, dallal, zenével) kiválólag kirivirradt tartott.

* A belga consullátogatója. A budapesten székelő belga főconzul mr. Jules Duckers, Magyarországot beutazván, tegnap Debreczenbe érkezett. Látni óhajította a nagy magyar, s ma már a fejlődést és haladást lépten-nyomon előtűntető várost, Debreczen. Ma d. e. a kamara elnöke Sesztina Lajos, titkára dr. Király Ferencz és Laky Lajos vár. tanácsnok társaságában szemléltette meg a várost. D. u megsejleli az „István” gőzmalom telepét s a város egyéb nevezetességeit, este jelen lesz a gazdászok majálisán, holnap d. e. pedig a gazd. tanintézetben tesz látogatást. Holnap este utazik el.

* Vasutak. Baros Gábor közm. miniszter, a képviselőház tegnap ülésén bemutatta a többi közt a debreczen-füzesabonyi és

az ohat koponyai vasutak engedélyezéséről szóló javaslatokat. Elnök kijelenté, hogy e javaslatok a jelen országgyűlésen tárgyalatni nem fognak.

* György Endre csaknem akar a napirendről letérni, pedig az eszélyesség és tisztesség egyaránt úgy kívánák, hogy Debreczenben egyideig ne szerepeljen. Tegnapelőtt is itt járt-kelt, a mi csak azon esétben volnának hajlandók nem tekinteni kihívó és tapintatlan magaviseletnek (oly tapintatlannak, a minő volt ominozus beszéde az egyh kerület ülésen) ha ez alkalommal úgy, egy, a mint táviratában kérte, az általa tüntetésre ingerelt ifjuság számára igyekezett volna „elnevezést” kieszközölni. Mert az ifjak ellen vizsgálat indított és azt az akadémiai négy tagu küldöttség tegnap be is fejezte. Ennek eredményével foglalkozni fogunk. Azt hisszük, hogy a tanári bizottság csak a leghumánusabb és bölcsőbb ítéletet hozandja.

A debreczeni joghallgatók, olvasván a fővárosi fővárosi sajtának a tüntetésről megjelent s az O. E. cz könyvomatulap után közölt sugalmazott és hazug közleményeit, nyilatkozatot küldtek „Föv. L.”-hoz, mely a közleményt a joghallgatókra nézve kedvezőtlen megjegyzésekkel kísérete Mondanunk sem kell, hogy a „Föv. L.” a nyilatkozatot is oly commentárral közölte, a mely teljesen illik a két szabadlevő képviselő: György Endre a „Föv. L.” f. szeszkesztőjének pártállásához.

* Érettségi vizsgák kormánybiztosai. A vallás-és közoktatásügyi miniszter, a felekezeti középiskolák f. tanév végén tartandó rendes érettségi vizsgálatához a középiskolai törvény 23. §-a alapján kiküldte kormányképviseletül Békéssy Gyula debreczeni tankerületi kir. főigazgatót, a debreczen, mármaros-szigeti és hódmezővásárhelyi ev. ref. főgymnasiumokhoz; dr. Török József ak. r. tagot és debreczeni ref. főiskolai tanárt, a kecskeméti és nagy-kőrösi ref. főgymnasiumokhoz; dr. Csiky Kálmán műegyetemi tanárt, a halasi ev. ref. főgymnasiumhoz.

* E debreczeni ügyvédi kamara választmánya közzé teszi, hogy Bagdy Imre tiszalóki ügyvéd a kamara ügyv. lajstromába felvétetett. Kelt Debreczenben, az ügyvédi kamara választmányának 1887. május 7-én tartott üléséből.

* A tűzkárosultaknak. A következő sorokat vettük: „Tekintetes szerk. ur! A nagykarolyi tűzkárosultak részére a lent följegyzettéktől 20 azaz husz forintot gyűjtötünk mely összeget tekintetességnek azon kérséssel ide szövelve küldjük, hogy ezen összeget illő helyére elküldje, s az adakozók neveit becses lapjába felemlíteni sziveskedjék. Debreczen, 1887. május 20. Kiváló tisztelettel, Katz Julia és Etel.” A két szeretetreméltó hölgy felhívására adakoztak a következők: Katz növérek 1 frt. Guszman Róbert 20 kr. N. N. 30 kr. Pap István 1 frt. Jakab Sámuel 20 kr. J. K. 40 kr. E. K. 40 kr. Ifj. Ozory István 1 frt. N. N. 20 kr. N. N. 20 kr. Farkas István 50 kr. N. N. Lustig Adolf 40 kr. N. N. 1 frt. Stern Lázár 1 frt. H. G. 35 kr. V. L. 1 frt. Ernszt Károly 40 kr. Erdélyi L. 50 kr. E. L. 60 kr. A. b. 50 kr. Dömök Béla 50 kr. Severtz Vilmos 1 frt. Dr. Oláh Miklós 1 frt. Tóth István 1 frt. Dr. Popper Mór 1

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Arany és Petőfi levelei.

Arany János „Hátrahagyott Iratai és Levelezése”-nek most jelent meg a negyedik füzeté, megkezdve a közlését ama leveleknek, melyeket Petőfi és Arany János váltottak egymással E levelek nagy része eddig teljesen ismeretlen volt a nagyközönség előtt; az az egy-két levél, melyhez ideig hozzájuthattunk, legfeljebb egy-egy sugarat vetett arra a viszonyra, melyben Arany és Petőfi éltek. Teljesen megvilágítani azt a nemes barátságot, mely e két oly okban rokon s még többen ellentétes vagy szellemet összekapcsolta, egymással váltott leveleiknek Ráth Mór kiadásában most megjelenő gyűjteménye van hivatta E szempontból is kiváló érdekekkel bírnak Arany memoirszerű jegyzetei, ki Petőfi leveleit erekléként őrizte s azokat időről-időre elővette. Így Petőfi utolsó, a legnagyobb elkeseredésben és lángoló, még nála is szokatlan szavakban irt levele, mely Mezőberényből 1849. július 11. van keltezve, Arany János 1858. évi hosszabb megjegyzéseit azzal végzi: „Ez volt utolsó üzenete. Miért nem jött Szalontára? mert Berényből Váradra egyenesebb amugy, s ő sietett — meghalni.” A most megjelent füzetben közzétett levelek elseje 1847 február 4-ki keletű, az utolsó ugyanaz év szeptember 7-iki.

Az első levél, melylyel Petőfi az ismerkedést megkezdi, ez:

„Pest, február 4. 1887. Üdvözlöm önt! Ma olvastam Toldit, ma irtam e verset, s még ma el is küldöm. Az Életekpek-ben ki fog

ugyan jöni de én minél hamarabb akarom önnök tudtára adni azon meglepetést, azon örömet, azon elragadtatást, melyet műve költött bennem. Hiába a népköltészet az igazi költészet. Legyünk rajta, hogy ezt tegyük uralkodóvá! Ha a nép uralkodni fog a költészetben, közel áll ahhoz hogy a politikában is uralkodjék, s ez a század feladata, ezt kivívni czélja minden nemes kebelnek. Ki meg sokalta már látni mint mártíroknak milliók, hogy egy párt, ezren henylehesenek és élvezzenek. Egbe a népet, pokolba az arisztokráciát! Irjon ön nekem, ha nem fogja restelni, írjon magáról, akármint, mindent, hány éves, nőtlen-e vagy házas, szöke-e vagy barna, magas-e vagy alacsony: minden érdekeln! fog. Isten önnel. Isten önnel. Ab in visis öszinte barátja Petőfi Sándor.”

E levéllel együtt küldte el Petőfi ismeretes költeményét „Arany Jánoshoz” („Toldi írójához elküldöm lekemet.”), ki viszont 1858 ban a levélre a következő megjegyzést írta: „A választ erre, nem vettem föl 1856-ban kisebb költeményeim közé. Ki hitte volna nekem már ekkor, hogy kétszeri sikeres pályázat után nem dagadtam ki borból? hogy Petőfi barátságát oly nagyra tartom, mint e válaszban ki van fejezve. Csunya álszeméremnek mondanák, a mi akkor nagy meglepetésben, valódi érzés volt. Aztán szó a mi szó, a rögtönzött válasz nem is méltó a lelkes költeményhez.”

Arany válasza Petőfi ez első levelére nincs meg, de hogy az nagy örömet okozott Petőfinak, kitünik abból, hogy már február 23-án sietett Aranyt ismét felkeresni a következő levéllel:

Pest, február 23. 1847. Lelkem Aranyom! Nem veszed tán rossz

neven, ha elhagynom az önzést. Én olyan ember vagyok, hogy a mely házba bemegyek szeretem magamat hanyatt vágni a lánán... . miután tehát nálad bekopogtattam s te ajtót nyitottál: megengeded, hogy egész kényelmemet használjam, annyival inkább, mert már barátomnak neveztelek s te engemet viszont én, részemről, nem szoktam e szót mindennapi értelmében használni, s remélem, te sem így alkalmaztad reám. Igaz, hogy ismerünk kell annak jellemét, kit barátunknak választunk; de hiszen, gondoltam, te az enyémet már ismerheted munkáimból, valamint én kiismertem a tiedet Toldidól. A ki ilyen dicsően festette a gyermeki szeretetet, annak magának is jó funak kell vagy kellett lennie, s a ki jó fiu, az nem lehet rossz ember, az szép, tiszta, nemes lélek. Ilyennek tartalak téged s ezért neveztelek kindjárt barátomnak Leveled csak ma került kezimhez, isten tudja hányadik embertől, a minek magam vagyok az oka, mert efelejtettem megírni válaszómat, annyira magamon kívül voltam akkor az elragadtatás miatt. Látod, és mégis azzal vádolnak némelyek, hogy én el vagyok fogulva a költők ellen. Ez udvarias kifejezése annak, hogy magamon kívül senkit sem akarok költőnek ismerni, s az elő istenre mondom ez a legnyomoruultabb rágalom. Az igaz, hogy a tehetség nélkül vagy a fél tehetségű előretalokadó embereket nem szeretem, nem szenvedhettem, elgázolom ha lehet, de a valódi tehetség előtt leborulok és imádom! — Nagy, igen nagy örömömről volt leveled, s versedet már annyiszor elolvastam, hogy könyv nélkül tudom. Majd leirom és elküldöm Tompának. Legény ám még az is a talpán! Általában: Arany, Petőfi, Tompa, isten-krisztus-ucse szép triumviratus s ha dicsőségünk nem

lesz is oly nagy, mint a római triumviratusé volt, de érdemünk, ugy hiszem, lesz annyi, ha több nem. S az érdemidj? egy falusi pap-ság, egy falusi jegyzőség és egy nagy városi... . izé... . semmi. De se baj! én igénytelen ember vagyok, s ezzel is beérem, s ha én veszek is, megélek holtomnapjáig, azon tul pedig nem szoktam aggodni magam felől... . a temetési költségekről gondoskodjék más Bizony nyomoru mesterség ez a nagyíróság! valami hivatalt tán ez k magam is kaphatnék, de attól meg irtózatosan iszonyodom, s így nem marad más hátra, mint: egyel, öcsém, ha van mit. Ah s lellem fája, ha elgondolom, milyen beduun veszett el bennem! de hiszem az istenemet, hogy itt nálunk is megjön még az ideje, mikor a szabadság imádó pogány emberek is megélethetnek, nem csak az egy igaz ur előtt alázatosan görnyedező jámbor kereszténynek. Ezért nem is bázosodom, mert megeshetik, hogy, a mit nem akarnek, özvegvet és árvákat hagyának magam után Nem házasodom barátom, pedig hejh be képzelem milyen szép az a házas élet, milyen boldog lehetsz te benne!

Azt kérdelek leveledben, hogy nem lenne chimaera a népi szellemben és nyelven irt komoly eposz? meghiszem, hogy nem; és nagyon jól teszed, ha minél előbb bele kapsz. Csak királyt ne végy hősödnek, még Mátyás se. Ez is király volt, s egyik kutya másik eb. Ha már a szabadság eszméit nem olthatjuk szabadon a néphe, legalább a szolgaság kepeit ne tartjuk szemelő, még pedig a szolgaságnak a költészet színeivel kellemesse, vonzóvá festett kepeit Nekem ilyen eposz már régi eszmém; hőseim Trencsényi Csák Máté és Rákóczy stb.

ft, Sebes Géza 1 frt, N. N. 10 kr, Katz Jakab 2 frt 25 kr; összesen 20 frt. — Az összeget a mai posta juttatja el Károly város polgármesteri hivatalához. Köszönet a szenedők nevében!

* A debreczeni ref. főiskolában az 1886-87. tanévet berekesztő vizsgálatok következőkkel tartatnak meg. Jun. 16-án délelőtt 8 órakor háláadó istentisztelet a kollegium imatermében. A) A hittan-szakakadémiában. Junius 16-tól kezdve I. II. III. IV. éves hittanhallgatók zárvizsgái az illető tudományok rendes óráin és termeiben. B) A jog- és államtudományi karnál Junius 22. délig az alap és államvizsgálatok letétele végett a folyamodványok kellően felszerelve beadandók az igazgatósághoz. Junius 23-tól kezdve a hó végeig alap- és államvizsgálatok a gyűlésteremben. C) A főgymnasiumban. Máj. 18-án a VIII-ik osztályé a maga terében a francia nyelv és gyorsírás. 11-től fogva az oratoriumban ének az 5-ik és VI. osztályé. d. u. 4-6 az oratoriumban ének az I-IV. osztályoké. 5-6 a nyári tornahelyiségben testgyakorlat V-VI osztályé. 6-tól fogva ugyanott testgyakorlat az I-IV. osztályé. Junius 17. VII. osztály az oratoriumban; VI. oszt. a VIII. oszt. terében. Junius 18. V. osztály az oratoriumban; III. oszt. a VIII. oszt. terében. Junius 20. IV. a oszt. az oratoriumban; IV. b. oszt. VIII. oszt. terében Junius 21. I. a. és b. az oratoriumban; II. a. és b. a VIII. oszt. terében. Jun. 23-24. magánvizsgálatok az I-VIII-ik osztályokban, május 17 és 18-án a VIII-ik osztályban. Érettségi vizsgálat: írásbeli Május 20-25. szóbeli Junius 25-30. A tanító képzésében. — Junius 24-25-ik napján az akadémia Vj-iktanterében. Mely nyilvános vizsgákra a szülők általában a nevelés s tanügy barátai tisztelettel meghívattak. Debreczen 1887 máj. 12. A főiskolai igazgatóság.

* Hymen. Városunkban és vidéken széles körben ösmert a szalay Sándor, m. kir. pénzügyi fogalmazó s cs. kir. tart. hadnagy f. hó 19-én jegyezte el Uj-Aradon Hruzek Béla takarékpénztári igazgató s temesmegyei nagybirtokos bájos és magasműveltségű leányát Klementinét. — f. u. Weidner József helybeli kereskedő Mócz Ilona urhölgyel H. Dorogon, valamint Kormos Mihály, kávéshelyben Bősörményi Pál leánya Rozával ma tartják eljegyzési ünnepélyüket.

* Személyi hírek. György Endre orsz. gy. képviselő, tegnapi délután Debreczenben járt. — Rab László városi tanácsnok arról azt írta a Nemzet, hogy meghajt. A tanácsnok ur, bár mély gyászban az őt ért nagy veszteség folytán, de tisztelőinek örömeire életben van és a hir újabb jelet képez annak, hogy a fővárosi sajtó mily felületesen értesül még a nagyobb vidéki városok eseményeiről is. — Karlovsky Bertalan és Kárpáti Rezső, jeles ifju festőink párisi utjokból hazatérve, nagyobb körutat folytatnak a tiszai vidékek tanulmányozásának czéljából; tegnapi délután Debreczenbe s tepnap már tovább utaztak. — Margittai Dezső orsz. gy. képviselő ur városunkban időzik. — Oláh Károly megyei aljegyző ur pedig itt helyben és a környéken egyaránt — korteskedik. — Az orsz. honvédegyületről a debr. honvédegyület küldöttei ma reggel érkeztek haza. A küldöttség tagjai voltak: Beke Mihály elnökléte alatt Sárosi István, Báthori Gábor és Hoffinger Ferencz urak. — Gr. Dégenfeld Lajos képviselő és dr. Csiky Kálmán, Debreczen II. és I. ker.-nek szab. elv. párti jelöltjei, ma d. u. városunkba érkeztek. Dr. Kőrösi Sándor, a III. ker. jelöltje, már régebben itt van.

* Köszönetnyilvánítás. Mind-akoknak, kik bologult nóm temetésén részvételük enyhíteni igyekeztek a fájdalmat, mit a pótolhatlan veszteség okozott, köszönetemet nyilvánítom. Debreczen, 1887. május hó 19. Rab László, gyermekeim nevében is.

* Sajtőgy. Marmor Salamon máramarosi zsidó ellen két hitsorsosa, Czeichner Jontel és Ceichner Hers Leib valami piszkoló zsidó nyelvű rópiratot adott ki, a miert az sajtóper indított ellenük a debreczeni törvényszék előtt. A törvényszék kitzúta a tárgyalás napját, melyre azonban Marmor, a ki időközben a tárgyalás elhalasztása iránt kérvényt adott be, nem jelent meg. Így aztán a törvényszék a további eljárást megszüntette. E végzés ellen Marmor semmisségi panaszszal élt, melyet azonban a kuri I. büntetőtanácsa elvetett. A kuria határozat okai szerint az esküdtseki sajtó-eljárásban az ítéleten kívül csak az illetékes és keresethetőség tárgyalás hozott, valamint az ügydöntő hatálylyal bíró határozatok ellen van helye semmisségi panasznak s így a kitzútt tárgyalási határozat elhalasztása iránti kérelmet megtagadó határozat ellen semmisségi panasz nem érvényesíthető.

* Vására pusztán. Tegnapi délután nagy vásár volt a Hortobágyon, mely igen jól sikerült. Természetesen csak állatvásárról lehet szó, s az eladó jószágok tulajdonosai nem panaszkodhattak a kelendőség ellen.

* Temető az Ohaton. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, továbbá Nánassy Ferencz gazd. intéző biz. tag, Bészler Lajos tanácsnok és Mészáros Kálmán mezei rendőrkapitány legközelebb az Ohaton játak. h. az ott létesítendő temető helyét kijelölik. Szükségessé teszi azon pusztán a temető létesítését az a körülmény, hogy a két Ohat pusztának 1300 lakosa van.

* A szomszédból. Jótékony adomány. Sztarovecky Imre biharmegyei földbirtokos, kinek végítzessége most ment végbe Nagyváradon, összes vagyonát, mintegy 100.000 forintot, jótékony czélra és pedig egy Nagyváradon felállítandó gyermek-kórházra hagyományozta. — Az elhunytak egyetlen nővere maradt, kinek e tőke haszonélvezete jut haláláig. — A nagyváradi hölgyek az eperjesi tűzkárosultak javára a jövő hó elején tavaszi virágkiállítás rendeznek s a beleértidjű, hogy mindenkinek módjában legyen a nagyszerűnek ígérköz kiállítás megtekintése, alacsonyra szabják. — Egyszersmind elárusítják a virágokat is. — Biharmegyei kerületben az egyes kerületek jelöltjei eddig e következők: a bándi kerületben a kormánypárt jelöltje Beöthy László megyei aljegyző, ellenjelöltje Illés Bálint függetlenségi programmal; a székelyhídi kerületben Frascu Béla főszolgabíró, a nagyszalontai kerületben pedig Arany László a kormánypárt jelöltje. Az utóbbi kerületben Lukács Gyula az ellenzék jelöltje, a székelyhídi kerületben Kiss Albejt fugg. Biharon Ercsei Géza kormánypárti lép fel Rigó Ferencz ellenében; a hápályi kerületben Szunyogh Szabolcs, a margittai kerületben Baranyi Ödön, az elesdibeni Szlavy Olivér d., a belényesiben Véghs Gellért, az u-raiban Beöthy Algernon, a tenkeiben pedig Mankovits Kálmán földbirtokos lépnek fel, megannyian kormánypárti programmal. Az ellenzék jelöltjeit e kerületekben már említettük Nagyváradon e hó 19-én lesz a párt értekezlet, melyen ismét Tisza Kálmánt fogják jelöltül proklamálni. — Nyiregyháza f. hó 23-án fog megtartani a pünkösdi országos vásár.

* Számadá. „Sulamith“ című művecském eddig elkelt példányai után kezembhez vettem 54 frt 74 krt; ebből levonva a kiadási költséget 38 frt 30 krt, tiszta jövedelem gyanánt 16 frt 44 kr marad. En ez összeget, míg dolgozatom még meglevő példányai is elárusítottak, 20 o. é. forintra engedem ki, hogy így kerék számban 10-10 o. é. forintra adhassak a debr. ev. ref. főiskolában felállítandó ének szene-tanári szék és a helybeli Felőlvásó-kör javára. Legyen szabad egyszersmind a helybeli és vidéki t. közönség szives figyelmét, tekintettel az említett két nemzeti éntzemény pártolására, a megel nem kelt s Csáthy Károly ur könyvkereskedésében folyvást kapható (egy példány bolti ára 25 kr) néhány példányra felhívnom, s egyúttal Csáthy urnak szives köszönetet mondanom eddigi és ezutáni buzgalmaért, melylyel munkácskám czélját felkarolta. Debreczen, 1887. máj. 21. Dicsőfi József.

* A debreczeni iparoskör 1887. évi május hó 28 ik napján vagysis hét-főn délután 6 órakor a kör helyiségében tartandó választmányi gyűlésére a választmány tagjait ez uton is tisztelettel meghívjuk. — Az elnökség.

* Elismerés. — A helybeli kir. járásbírósg iroda helyiségét Jelenffy Kornél kr. törvényszéki elnök közölsége vizsgálván, az iroda és kezelő személyzet igyekeze és szorgalma felett teljes megelégedését nyilvánította, nemcsak, hanem arról a kir. járásbírósg főnökét írásilag is tudomásba helyezte.

* József főherczeg nem jön Debreczenbe. A 80. honvéd gyalog dandár parancsnoka Kassai ezredes értesítette Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, hogy József főherczeg ő fensége f. hó 23-ra tervezett idejövetele közébjött akadályok miatt elmarad.

* Temetés. Harsányi János polgármester 18 éves hajdon leányát, Zsuzsánát, tegnapi délután temették el igen nagy számú közönség részvétele mellett. — A család részéről a következő sorokat vettük: Mind azon rokonnak, barátainak, ösmérséink s általában mindazok, kik felejtethen megboldogult leányuk temetésén megjelenésükkel pótolhatlan vesztésüknél felelt meg a fájdalomnak enyhíteni igyekeztek: fogadják tisztes köszönetüket Debreczen, 1887. május hó 21. Harsányi János és neje, Balogh Erzsébet.

* Lövészet. Az 1887 május 19-én tartott lövészet díjat nyertek: Legjobb mély lövéssel Szűcs Károly I drb 2 frtos tallért. Legjobb körölövessel Dr. Brutman I drb 1 frtos tallért.

* Halál a felforralt tejben. Szomorú kinos halállal mult ki tegnapi délután városunkban egy harmadélféves Eszti-ke nevű kis leány. — Az upiaczon az Erdeiné kávémérésében nagy mennyiségű tejet forraltak fel, és azután egy dézsába töltötték ki. — A kávémérő asszony tartott magánál egy kis leányt, a már említett Eszti. Ez véletlenül belebukott a tejes edénybe s úgy összeégette a forró tej, hogy pár óra múlva iszonyu kínok között kisenvedett. Vajjon mi történt a dézsa téjjel?

* Házadólajstrom Az 1887. 1888. és 1889-ik évek tartamára való érvényre szerkesztett házadólajstromok a városi adókövető osztály hivatalos helyiségében — az 1883 évi XLIV. törvény-cikk 16-ik §-a értelmében — f. év Május 21-től számítandó — 8 napi közzemlére oly czéllal lettek kitéve, hogy azokat illetők megtekinthetik és a kivetés ellen netaláni felszólalásukat a kir. adófelügyelőséghez beadhatják. A városi tanács.

* A főiskolából. Ma kezdődött az akadémia pünköszi szünideje, a gymnasiumban jövő szerdán veszi kezdetét. — Ma d. u. foly-

nak a legatusok választásai. Debreczeni legatusok lettek S ass Béla senior Szabolcska Mihály és Pataki Sándor esküdt-felügyelők. * Találtatott a várad utcai kátnál egy bádogedény. A III. ker. rendőri hivatalnál átvehető.

x 50 000 forintra rug a Kincsem-sorsjáték nyereseménye, melynek még ezenkívül 4874 nyereseménye van, s ez által rendkívül kedvező nyeresemény-kilátást nyújt miert is nem mulaszthatjuk el t. olvasóink becses figyelmét e sorsjátéka különösen felhívni.

Hazánk s a külföld.

— A gyonlött közkatona. Szomorú eset történt a szombatról vasárnapra virradó éjjelen a gubacsi határon, Budapest mellett. Reis, egyéves önkéntes, még nem tudni határozottan, katonai tulbuzgalomból vagy szerencsétlen véletlenségből, agyonlötö Magyar István közkatont; mindketten 44 ik Albrecht főherczeg nevet viselő gyalogezred katonái. A gubacsi határra ugyanis az említett éjjelre egy altiszt parancsnoksága alatt egy őrzévezető és 14 közkatona volt kirendelve. A vártat szabályszerűen vette át az altiszt és Reist a katonai lövölde őrzésére rendelte ki megmagyarázva neki is, mint a többinek, mihez tartsa magát és azt, hogy aki harmadik felszólításra nem mondja a jelszót és nem áll meg, kötelessége lelőni. Az önkéntes úgy éjféltájban léptek zajt hallotta Az őrzárat volt, de Reis a sötét-ségben nem látta és erős hangon kiáltotta el „Halt, wer da“ Válasz nem érkezett mire az önkéntes, még mielőtt másodszor és harmadszor is megállásra szólította volna fel a közel-ledőket, elsütötte fegyverét. A golyó Magyar István közkatona hasába fúródott s pillanatra a latt megöltte. Magyar István holttestét még az éjjel elvitték a katonakórház halottas kamarájába, Reis önkéntest pedig erős fedezet alatt a fővárosba vitték és később átadták a katonai törvényszéknek.

Muzsák.

* Kassa Eperjesért. Ez a czime egy emléklapnak, melyet a kassai társalgási egyelet adott ki a tűzkárosultak javára és Mártonffy Márton szerkesztett. — Irtak bele Lévy József, Berzeviczy Albert, Bartók Lajos, Irányi Dániel, Vécsey Tamás, Radó Antal, Gabányi Árpád, Csiky Gergely, Várady Antal, Rákosi Jenő, György Aladár stb. — Mutatványul adjuk belőle Lévy e versét: TŰZ.

Hiába dultál szörnyű bösz elem! Nem a tied a végső győzelem; Ebben vagyunk! s fölépül újra még Nyomodonban a füstölő omladék.

Zugó viharán, mely társad vala S szárnyára vett, hogy pusztis általa, Erősebb lesz, meglásd a lengeteg Sohaj, mely szerte ajkunkon lebeg.

S ha tüz valál, tüz ver meg tegedet, Tüz, melyet a sziv áldva rejteget: Fellángoló hit, égő szorgalom, Emberbaráti részvét, irgalom!

Törvényszék.

— A dr. Horváth Mór orsz. képviselő által Láng József szabadkai állatorvos ellen indított rágalmazási perben a szabadkai járásbírósg e hó 17 diken ítelt. Láng József a rágalmazás vétségében bűnösnek kimondott s 310 frt öszbntetésben, valamint 15 frt eljárási költségekben marasztaltatott el.

Trefás számréjtvény.

— Kézi: G. H. I. — Mennyit vesztett Gerébny? Áldozó-csütörtökön történt, hogy egy falusi zsidó — látszólag szatócsféle ember — negyven forint ára fűszer-árut vásárolt Gerébi Fülöp urnál. Százassal fizetett, de mivel akkor éppen nem tudtak vizsgaadni, átküldték a szemközti levő Szepesiféle boltba, a hol a százasat felváltották tizofintokra. Gerébi ur a zsidónak most már visszaadott 60 frtot, ez pedig portekástól, penestől odább állott. Nehány percz múlva azonban jón egy segéd Szepesi úrtól és hozza a százasat visszafelé, mert az — hamisnak bizonyult! Mit tehetett egyebet Gerébi ur, minthogy a száz forintot visszaküldte, a hamis százasat pedig általada a rendőrségnek. — Kérdés már most: mennyit vesztett, mekkora kára volt ebből az esetből Gerébi urnak? (Megfejtők neveit közöljük s köztük jun. I. én érdekes olvasmányt sorsolunk ki.)

Utolsó számréjtvényünk megfejtését (Lumpáczius életkora volt 50 év*) helyesen beküldöttek: B. M. (Budapest ny rtes), Weiss Ignác, Göber Artur és Faludi Emil.

SEKESZTŐI POSTA T. A. urnak, hejyben. — J. bbat várunk. D. Zs. Nem lehet — nem lehet — nem lehet! Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

Vendéglő-átvétel. Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint a most if. Vilmos s Lajos ur tulajdonában levő, hajdani Király Mihály-féle helyiség vendéglő éttermét, a színházzal szemben, mostani „FIUMEHOZ“ való

czimzését megtartva, átvettem! Jó magyar izletes ételkkel és tisztán kezelt jó zamatu érmelléki és egri borokkal, úgy mint fehér egri, Schiller és vörös borokkal fogok szolgálni, még pedig a következő árakban: liter számra Egri fehér 36, Schiller 30, Vörös 40, még finomabb vörös 80, érmelléki 30 kr. Koszt kihordva (4 tál ételből) havonta 20 frt, bent étkezve az üzletben 4 tál étel és vacsora 18 frt, étlap szerint választva. Továbbá abonement, 3 tál étel kenyér nélkül 16 frt, vacsorával; minden kis adag reggeli 10 kr, ebéd 4 tál étel 50 kr, 3 tál étel választva, 40 kr, kis beafstake 20 kr, reggel csak úgy mint este, egész beafstake garnirozva 35 kr, borju szelet 25 kr, rostélyos 25 kr, sertés karmonadi 28 kr, egy ad-g rántott csirke 35 kr, több fajta pecsenyék mind 30 kr. Debreczen, 1887 máj. 21.

Torma István vendégfős.

Eladó butorok.

Egy elegáns szoba butor fehér juhar fából, mely áll két sífon, két felé nyíló ajtóval, két ágy, négy kis fotel, egy asztal és egy éjjeli szekrényből, melynek tisztaságáért a tulajdonos jót áll, a legutányosabb áron eladó.

Ugyazinté egy igen elegáns vas mangorló, mi szoba butornak is diszlik.

Egy ágyba való egész új és a legfinomabb löszörrel töltött vastag madrácz, mely három darabból áll a változtatás végett eladó

Ertekezhetni Dáné István kereskedésében főpiacz.

Tudomásul.

Van szerencsém köz tudomásra hozni, hogy a Debreczenben fennállott Hrschkovits Henrik ur által kezelt varróegypé bizományi raktárunkat mai napon felosztattuk, és hogy minden ezen bizományi raktárból származó követelés behajtását magunk fogjuk eszközölni. Kiküldött körleveleink alapján tehát a t. vevőinkhez, kik ellen még követeléseink fennállanak, azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk, hogy részlet fizetéseiket ezenül kizárólag hozzánk küldeni sziveskedjenek; megjegyezvén, hogy mipézfelvitelére senkit sem jogosíthatunk fel.

Budapest 1887. május 15. A varróegypé részvénytársaság elzött Friszer és Rosmani. főügynöksége Merkel Albert VII. Rottenbiller-utca 60.

Finom és tiszta arczbőr

mindenkinek díszére válik és leggyorsabban elérhető, ha

Zilzer Johanna

felülmulthatlan arczkenőcsét használjuk. Ezen arczkenőcs eddigé a leghatásosabb szer minden az arczban előforduló bőrbaj ellen, rövid használat után megszüntet: szeplőt, májfoltokat, pattanásokat stb. az arczbőrnek természetes fideségét kölcsönöz és az arczot késő korig rózsás színben redőlenül megtartja. Ezen világszerte kitünőnek elismert arczkenőcs gyors és meglepő szép sikereért jótállók. Egyuttal felhívom a n. é. közönség szives figyelmét kitünő hajnövesztő kenőcsömrre, melynek üdvös hatása minden egyéb hasonczeln szert jóval felülmúl. Arak: Egy nagy távely ARCZKENŐCS frt 1.20, kis tévely 60 kr. Egy drb. hozzávaló szappan 30 kr. Egy nagy tévely HAJNÖVESZTŐ-KE-NOCS frt 1.20, kis tévely 60 kr. Elszállítások a világ minden része felé gyorsan és pontosan eszközöltetnek. — Valódi minőségben csupán a készítőnél Zilzer Johanna Budapest, István tér 13 sz. I. emelet 15 ajtó sz. alatt.

Főraktár Debreczenben Rothschnek V. Emil gyógyszerész urná

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER legjobb asztali- és üdítő ital, kitünő hatásának bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

TEMETKEZÉSI INTÉZET ÉS SIRKŐ-RAKTÁR.

Kenyér-piacz-tér, a Tisza (Dégenfeld) házban.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Varga-utca 2247. sz. a. már 14 év óta fennálló

TEMETKEZÉSI INTÉZETÜNKET

a mai kor kívánalmainak megfelelőleg felszerelve

kenyér-piacz-tér, Tisza- (Dégenfeld) házba

helyeztük át s ugyan ott egy

SIRKŐ-RAKTÁRT

rendeltünk be.

Temetkezési intézetünk a legelőnyösebb feltételek mellett teljesíti, úgy a legszerűsebb, mint a legdiszesebb temetéseket s azon helyzetben van, hogy e tekintetben a közönség minden rendű igényeit kielégíteni képes.

Sirkő-raktárunkban nagy választékban található: syenit, fekete és szürke gránit, vörös, fehér és kőes márvány-síremlékek gyári áron.

Sirkők helyreállítása, sirkerítés felállítása, valamint régi kövek felújítása és síriratok bevétele a legutányosabb ár mellett eszközöltetik.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek és sirkő rajzok kívánatra postafordultával megküldetnek.

A n. é. közönség eddigi nagybecsű pártfogását megköszönve, ajánljuk szolgálatainkat a jövőre is, biztosítván arról, hogy megelégedésüket jutányos árak és pontos kiszolgálás által kiérdemelni fő törekvésünk leend.

Debreczen, 1887. Február 1-én.

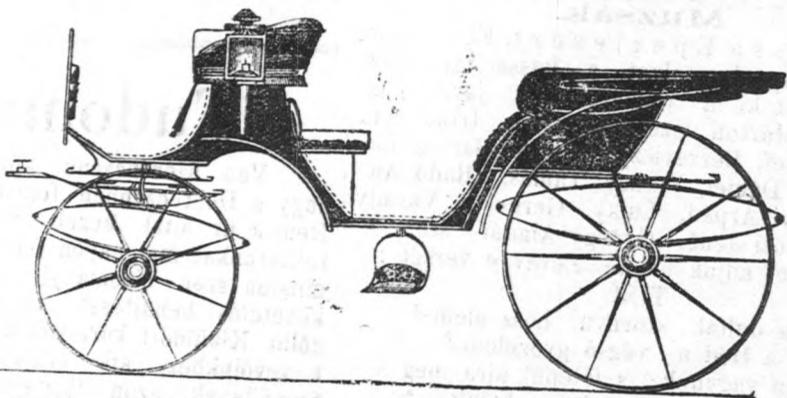
DEBRECZENI ASZTALOS EGYLET.

Levelek: Varga utca 2247. sz. a. küldendők.

Zsigmondy Károly

kocsigyártó.

Budapesten, muzeum körút 21. szám

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

FIGYELMEZTETÉS.

A netalán rossz szándékból elterjesztett ál-h hírekkel szemben értesítjük a t. cz. közönséget, hogy a

Szt.-László (Püspök) fürdő gyógyforrásai

bő és természetes (nem hűtött) vízzel bírnak, ugyanis:

az „István” - fürdő vízmagassága 120 cm., hőfoka (33° R.)

az „Erzsébet” „ ” 112 cm., „ (32 1/2° ”

a „László” „ ” 110 cm., „ (32° ”

a „Fűzfás” „ ” 115 cm., „ (29° ”

ugy a közkezdelt, ugynevezett „Frigyos” ivó kut is bő és tiszta vizet szolgáltat, s ez ivó helyiség a t. cz. vendégek kényelmére újra rendeztetett.

Szép, száraz szobák napi ára 50 krtól 2 frtig.

Kitűnő jutányos konyha és pincze.

Vasut-, posta- és távirtd állomás.

Uradalmi fürdő-igazgatóság.

Fürdő megnyitás május 1-én.

BAZILIKA

SORSJEGYEK

ÉVENKÉNT 3 HUZÁS!

1887. évben főnyeremények:

Junius 1-én: 200.000 forint o. é.

Deczember 1-én 100.000 forint osztrák ért.

Eredeti sorsjegyek a napi árfolyamon.

Igény- 5 sorsjegyre 24 havi részletb. á. frt 2 20

jegyek 10 „ 24 „ „ „ 4 40

azonnali játszási joggal már a legközelebbi

1887. junius 1-én történő huzáshoz.

A legkisebb nyereménnyel kihuzott sorsjegyek a nyeremény-huzásoknál is tovább játszhatnak.

A Pesti magyar kereskedelmi bank VÁLTÓZULETE
Budapest. Dorottya-utca 1

Karancsalja.

Baglyasalja.

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI

EGYESITETT

köszénbánya és iparvállalat részvény-társulat.

Ajánljuk

kitűnő minőségű hazai köszéntermégeknek

gyári, gazdasági és házi célokra

a legjutányosabb árak mellett.

Rendelvényeket kérünk központi irodánkba

Budapest, Erzsébet-tér 3. szám alá intézni.

Az igazgatóság.

Huzás már a jövő hónapban.

Kincsem a 1 ft sorsjegy 10 ft csak

Főnyeremény készpénzben

50.000 FORINT

10.000 ft, 5000 ft 20° levon. 4875 pénz-nyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók

A magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában: Budapesten Váci utca 6. sz.
Valamint kiadó hivatalunkban is.

A stoósi hidegvizgyógyintézet

Abauj-Torna- (azelőtt Szepes) megyében, a Szomolnok-huttai vasuti állomástól 1 órányira, messze elterülő gyönyörű fenyveserdők mélyében, az északi szelektől tökéletesen védett, özönteli kies völgyben 2000' a tenger színe felett, páratlan levegőjű klimatikus gyógy hely; különösen: mell- s gyomorhaj, idegyengeség, csusz és köszvény, sápkór, asthma valamint aranyeres bántalmak és különféle női bajok stb. ellen.

Évad megnyitás: május 15.

Fürdőorvos: Dr. Baumerth Gyula.

Szépen berendezett napi szobák 40 kr, 1.40; teljes napi ételme és 1 frt 30 kr, az elő- és utóidényben (május 15-től junius 15-ig s szeptember 1-től 30-ig.) tetemesen mérsékelt árak.

Menetérti jegyek 33 1/2% árleengedéssel.

Pósta: helyben, távirtd állomás 3/4 óra: Szomolnok.

Kívánatra bővebb tudósításokkal ingyen s bérmentve árjegyzékkel szolgál, valamint lakásokra megrendelést el fogad a

Fürdő kezelősége.

Női, férfi és gyermek cipő üzlet az arany csizmához.

Hivatkozva azon engemet mindig nagyobb igyekezetre buzdító bizalomra, melyben úgy a helybeli, mint a vidéki cipővásárló igen tisztelt közönség részeseit, értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan berendezett

női, férfi és gyermek cipő üzletemet

a tavaszi időnyre a legjobb anyagból készült árakkal szerettem fel, a melyeket jutányos árak felszámítása mellett bocsátok tisztelt vevőim rendelkezésére. Egyidejűleg értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan berendezett, nagyszabású műhelyem részére — hol is mindenféle női, férfi és gyermek cipő és csizmaárka: a legjobb anyagból a legrövidebb idő alatt elkészítetek, úgy szinte javításokat a legcsinosabban kiállítatok — sikerült oly kitűnő hazai munkaerőket megnyernem, kiknek készítményei úgy a főváros, mint a külföld legfinomabb készítményeivel a versenyt kiállják. A n. é. közönség nagybecsű bizalmát és pártfogását magamnak továbbra is kérve, maradtam kiváló tisztelettel

FALK OTTÓ,
az arany csizmához
főpiacz, a városháza épületében.

Látványosság Debreczenben

Alólírottak van szerencséje a mélyen tisztelt közönséggel tudatni, hogy helyben, a Hungaria kávéházzal szemben, kilencz év óta fenállott kész férfi és gyermek ruharkáért a

Piacz és Miklós-utczai sarok boltba,
Czegely házban, a megyeházzal szemben

tetemesen nagyobbítva, a kor igényeinek megfelelően s egészen nagy városi minta szerint berendeztem és miután nevezett üzlet egy kizárólagos

Bécsi kész férfi és gyermekruha nagykereskedés fióküzlete.

azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden czikkeimet a legolcsóbb árakban kiszolgálhassam.

Köszönetem kifejezésével az eddigi pártfogásért, ezt jövőre is kérve maradtam

teljes tisztelettel

Feuerwerker Ignácz.